

KS
Pb. 1378 Vika
0114 Oslo
Att: Anne Tøndevoll

Oslo, 17.10.25.

Krav fra Norsk Fysioterapeutforbund - revisjon av ASA 4313

Det vises til oppsigelse av rammeavtale ASA 4313 samt berammede forhandlinger mellom partene.

Norsk Fysioterapeutforbund (NFF) fremmer med dette følgende krav til endringer i rammeavtalen ASA 4313. Det tas forbehold om endrede og nye krav underveis i forhandlingene.

Herunder følger NFFs krav i uprioritert rekkefølge:

1. Oppjustering av uønskede deltidshjemler

NFF krever at partene blir enig om at alle uønskede deltidshjemler skal oppjusteres i samsvar med kommunens dokumenterte tjenestebehov og fysioterapeutens reelle og stabile praksisomfang. Oppjusteringene skal være gjennomført innen 31.12.2026.

2. ASA 4313 punkt 2 Særskilt om driftsavtale med selskap

NFF krever at de fysioterapeuter som fortsatt har minst 50 prosent hjemmel/stilling knyttet til en selskapsavtale, lettere skal å få omgjort selskapsavtalen til en individuell driftsavtale. Dette er i tråd med intensjonene fra 2018, hvor partene ble enig om at det ikke lengre er anledning til å inngå selskapsavtaler.

NFF krever at overstrøket setning under overgangsregel fjernes:

«Fysioterapeut med minst 50 prosent hjemmel/stilling som er knyttet til en selskapsavtale har rett til å få omgjort sin andel av selskapsavtalen til en individuell driftsavtale dersom alle fysioterapeutene i selskapsavtalen er enig om dette.»

3. ASA 4313 punkt 5.1 Formål og organisering

- **Kompensasjon for møter med kommunen**

For en velfungerende fysioterapitjeneste i kommunen er det viktig med et godt samarbeid mellom kommunen og avtalefysioterapeuter. NFF mener det derfor er viktig at det allerede i innkallingen til administrative møter opplyses om størrelse på godtgjørelse og at eventuell forberedelsestid til møtet også godtgjøres:

Krav om ny tekst (fet) i punkt 5.1. andre ledd:

*«Alle selvstendig næringsdrivende fysioterapeuter som deltar i administrative møter tilstås møtegodtgjørelse **minst tilsvarende enhver tid gjeldende takst E 50a/k og E 50b/k. Der det er fremforhandlet høyere møtetakster enn det som følger av stønadsforskriften skal dette følges. Forhåndsavtalt forberedelsestid skal også kompenseres, dette skal fremkomme i møteinnkallingen. Kommunen betaler møtegodtgjørelse dersom kommunen avlyser et administrativt møte senere enn 24 timer før møtets planlagte oppstart.**»*

- **Kommunal representant**

NFF opplever at det i samarbeidsutvalget ofte stiller ansatte fra administrasjonen som ikke har kjennskap til fysioterapitjeneste, slik at viktige problemstillinger og ikke minst forslag til løsning for en mer effektiv tjeneste ikke kommer frem til relevante beslutningstakere. På denne måten tar mange saker unødvendig lang tid og dette er uheldig for den kommunale fysioterapitjenesten.

NFF mener dette kan bedres ved at ordet «administrasjon» i punkt 5.1. femte ledd defineres på en mer forklarende måte.

Krav om ny tekst (fet) i punkt 5.1 femte ledd:

*«Samarbeidsutvalget skal legge til rette for at driften av fysioterapitjenesten skjer på en hensiktsmessig måte gjennom samarbeid mellom kommunens administrasjon og selvstendig næringsdrivende og fastlønte fysioterapeutene. **Kommunen skal påse at representant i SU skal ha nødvendig kunnskap om sakene utvalget behandler.***

Minst to ganger i året skal SU ha møter med representanter som har beslutningsmyndighet.»

4. ASA 4313 punkt 5.3 Informasjon til befolkningen

NFF krever en presisering av kommunens plikt til kontaktinformasjon på kommunens nettsider. Endringen vil være i tråd med dagens benevnelse av psykomotorisk fysioterapeut og endringen av ordet spesialistkompetanse til spesialkompetanse vil være en mer korrekt beskrivelse og inkludere alle spesialiteter.

Krav om ny tekst (fet) i punkt 5.3.

*«Kommunen skal på sitt nettsted oppgi kontaktinformasjon til fysioterapeuter med driftsavtale med kommunen, herunder hvem som er manuellterapeuter, **psykomotorisk fysioterapeut eller har annen spesialkompetanse.**»*

5. ASA 4313 punkt 7.1 Overdragelse

Erfaringer fra avtaleperioden har vist at det jevnlig oppstår problemer ved overdragelse om hvordan goodwill skal beregnes når fysioterapeuten har jobbet utover en deltidshjemmel. I 2021 fikk ASA 4313 en klargjørende tekst om hvilke momenter som har betydning ved forhandling om størrelse på prosentsatsen. NFF mener fortsatt at det er behov for en presisering at vederlag for opparbeidet praksis skal være i samsvar med driftsavtalens størrelse. En tydeliggjøring vil gi færre konflikter og raskere overdragelse.

Krav om ny tekst (fet) i punkt 7.1 femte ledd:

*«Dersom det skal ytes vederlag for verdien av opparbeidet praksis, kan dette ikke avtales høyere enn 20 prosent av gjennomsnittlig trygderefusjon, egenandel og driftstilskudd de tre siste år før vedtak om tildeling av avtalehjemmel til ny fysioterapeut. Trygderefusjon, egenandeler og kommunale driftstilskudd som er utbetalt direkte til godkjent vikar, inngår i beregningsgrunnlaget. **Vederlag for overdragelse av praksis skal samsvare med størrelsen på avtalehjemmelen som overdras.**»*

6. ASA 4313 punkt 8 Tvist om overdragelsesvilkår

NFF krever en utvidelse av kompetanseområdet til tvistenemnda i punkt 8. NFF mener at foreslåtte endringer i punkt 8 og forslag til endringer i punkt 11 (nedenfor) til sammen vil bidra til å sikre rettferdig behandling og bedre håndtering av uenigheter, og dermed styrke samarbeidet og tjenestetilbudet i kommunen.

Krav om ny tekst (fet)punkt 8:

*«Tvist om vilkårene overdragelse av fysioterapivirksomhet etter punkt 7 og 9 **og leievilkår mellom gjenværende avtaleinnehaver(e) og tiltredende avtaleinnehaver**, skal avgjøres ved nemndsbehandling etter reglene i punkt 23. Tvisteløsningsnemndas kompetanse omfatter ethvert tvistespørsmål i tilknytning til vilkårene for overdragelse, herunder tvist om rett og plikt til å overdra virksomheten, hvilke eiendeler som er omfattet av overdragelsen, verdsettelsen, betalingsvilkår, overtakelsestidspunkt mv., **og i tilknytning til leievilkår.***

Blir fratredende og tiltredende fysioterapeut ikke enige om overdragelsesvilkårene eller gjenværende og tiltredende fysioterapeut ikke enig om leievilkår innen 1 måned etter at ny driftsavtale er inngått, skal vilkårene fastsettes ved nemndsbehandling. Begge parter i tvisten plikter å medvirke til nemndsbehandling og er bundet av nemndas avgjørelse.

Fysioterapeut som krever nemndsbehandling, skal varsle motparten med 3 ukers varsel i rekommandert sending.»

7. ASA 4313 punkt 11 Lokalisering og flytting

Som KS er kjent med, har det etter siste revidering av rammeavtalen oppstått betydelige utfordringer knyttet til punkt 11, som omhandler lokalisering og flytting. Innføringen av bindingstid, kombinert med plikten til å starte opp praksis, har skapt et ubalansert forhandlingsforhold mellom tiltredende og gjenværende fysioterapeuter. Dette har i flere tilfeller ført til konflikter og vanskelige samarbeidsforhold.

Et godt og likeverdig samarbeid mellom fysioterapeuter er avgjørende for å kunne tilby stabile og kvalitetsmessig gode helsetjenester til kommunens innbyggere. NFF mener derfor at det er nødvendig å gjenopprette balansen i forhandlingene mellom tiltredende og gjenværende fysioterapeuter.

NFF krever endringer i punkt 11, samt en utvidelse av kompetanseområdet til tvistenemnda i punkt 8. Dette vil bidra til å sikre rettferdig behandling og bedre håndtering av uenigheter, og dermed styrke samarbeidet og tjenestetilbudet i kommunen.

I tillegg er ordet funksjonshemmede utdatert og det kreves derfor å fjerne de to første setningen i andre ledd og legge inn likelydende tekst som §15 i Forskrift om funksjons- og kvalitetskrav for fysioterapeuter med kommunal driftsavtale.

Krav om ny tekst (fet) ASA 4313 punkt 11 første ledd:

Ved ledighet i tidligere opprettet avtalehjemmel skal denne utlyses ved samme institutt, med mindre kommunen fastsetter en annen lokalisering. Tiltredende fysioterapeut plikter å starte opp virksomhet ved det institutt hjemmelen ble utlyst, jf punkt 6.1. ~~Plikten til å drive virksomhet ved det instituttet gjelder for to år, men uansett ikke lenger enn til utløp av gjeldende leieavtale for lokalene. Kommunen kan løse tiltredende fra plikten til å starte ved det instituttet hjemmelen ble utlyst, dersom det dokumenteres urimelige arbeidsforhold eller uegnede lokaler mm.»~~

- **Krav om ny tekst (fet) i ASA 4313 punkt 11 andre ledd:**

«Fysioterapeutens lokaler skal være fysisk utformet slik at virksomhetens alminnelige funksjon er tilgjengelig for flest mulig, jf. [lov 16. juni 2017 nr. 51 om likestilling og forbud mot diskriminering § 17](#) andre ledd. Fysioterapeutens lokaler skal være utstyrt med nødvendig utstyr for å kunne ivareta fysioterapeutens pasientgrupper [jf forskrift om funksjons- og kvalitetskrav for fysioterapeuter med kommunal driftsavtale §15](#). Dersom kommunen finner lokalene uegnet skal kommunen begrunne hva som gjør lokalene uegnet. Fysioterapeuten skal få mulighet til å utbedre manglene innen en nærmere frist. Dersom dette ikke blir overholdt kan kommunen kreve en annen lokalisering. Dersom annen lokalisering besluttet, utløses ikke rett til kompensasjon for innløsning etter punkt 12.»

- **Krav om ny tekst (fet) i ASA 43 13 punkt 11 fjerde avsnitt:**

«Flytting av praksis til nytt institutt eller til annen del av kommunen kan ikke skje uten kommunens samtykke. Kommunen bør ikke nekte samtykke til flytting dersom flyttingen ikke antas å medføre negative konsekvenser for kommunens tjenestetilbud, herunder kommunens geografiske fordeling av fysioterapeuter **og tilfeller der etablerte institutter må avvike sin virksomhet**. Ved flytting kan kommunen stille vilkår om at praksisen ikke etableres som solopraksis.»

- **Krav om ny tekst (fet) i ASA 43 13 punkt 11 femte ledd andre setning:**

«Når avtaleinnehaver i gruppepraksis ønsker å flytte for å etablere praksis et annet sted i kommunen, ~~må~~ **plikter** vedkommende å drøfte dette med gjenværende hjemmelsinnehavere og kommunen før samtykke til flytting eventuelt gis. **Avtaleinnehaver som ønsker å flytte sin avtalehjemmel må ha saklig grunn.**» Saklig grunn kan være uegnede lokaler, alvorlige samarbeidsproblemer og et uforsvarlig arbeidsmiljø.»

8. ASA 4313 punkt 12.1. Innløsning av avtalehjemmel ved ledighet- kompensasjon

NFF krever mer forutsigbarhet for avtalefysioterapeutene. Derfor må kommunen, i tillegg til å vurdere det samlede omfanget av fysioterapitjenester sett i forhold til det totale helsetjenestetilbudet, også dokumentere at det ikke lenger foreligger behov for fysioterapitjenester knyttet til avtalehjemmelen.

Krav om ny tekst (fet) i punkt 12.1. andre ledd:

«Før eventuell innløsning skal kommunen vurdere det samlede omfang av fysioterapitjenester sett i forhold til det totale helsetjenestetilbudet i kommunen. **Kommunen plikter videre å dokumentere at det ikke lenger foreligger behov for fysioterapitjenester knyttet til avtalehjemmelen.** ~~Kommunen skal ta stilling til eventuell innløsning innen rimelig tid.~~ **Dersom kommunen vurderer eventuell innløsning, må dette skje innen rimelig tid.**»

9. ASA 4313 punkt 12.2. Kompensasjon for økonomisk tap

Fysioterapeuter med driftsavtale er forpliktet til å drive fra egnede lokaler, jf. ASA 4313 punkt 11. For å sikre gode og konkurransedyktige avtaler, samt mulighet for investeringer og utbedringer, inngår næringsdrivende fysioterapeuter ofte leieavtaler med lang varighet – gjerne opp mot 10 år. Dersom kommunen inndrar et tilskudd, vil den fratredende fysioterapeuten i mange tilfeller fortsatt være bundet av leieforpliktelsene. Usikkerheten rundt avtalehjemler og tilskudd kan føre til vegring mot investeringer i nytt og hensiktsmessig utstyr og digitale løsninger. I tillegg kan økonomisk usikkerhet føre til større økonomiske utfordringer når det gjelder å gjennomføre videreutdanninger. Dette kan igjen gå ut over kvaliteten på tjenestene som tilbys pasientene, og svekke fysioterapiens rolle i det kommunale helsetilbudet. NFF krever derfor bedre rammevilkår ved innløsning av avtalehjemler.

Krav om ny tekst (fet) i punkt 12.2. første setning i første avsnitt:

*«Ved innløsning av avtalehjemmel skal kommunen kompensere det økonomiske tap, **herunder husleieavtaler og lignende**, fratredende fysioterapeut lider ved ikke å kunne overdra sin praksis.»*

10. ASA 4313 punkt 15.1. Fravær

Det følger av ASA 4313 punkt 15.1 at avtalefysioterapeutene har rett til fravær grunnet sykdom i inntil ett år. NFF erfarer at kommunene nærmest automatisk sier opp avtalefysioterapeuter som er syk i lenger enn ett år. En oppsigelse av driftsavtale fra kommunens side skal alltid være saklig begrunnet og det er viktig å presiseres i ASA 4313. Avtalefysioterapeuter utfører offentlig finansierte helsetjenester og utgjør en viktig del av dagens kommunale fysioterapitjeneste. Til forskjell fra «vanlige» næringsdrivende har de ikke samme frihet, de er en del av det offentlige helsevesenet. De må forholde seg til et omfattende regelverk, ha bestemte åpningstider, melde fravær til kommunen, følge prioriteringsnøkler og rapportere på disse. I tillegg skal ferie avvikles i samråd med øvrige fysioterapeuter i kommunen.

Våre medlemmer beskriver en hverdag preget av mange krav. For å kunne stå i dette over tid, er det avgjørende at avtalefysioterapeuter har nødvendig fleksibilitet til å kombinere arbeidsliv og familieliv. NFF mener at dette vil komme tjeneste til gode og NFF krever derfor at avtalefysioterapeuter skal ha rett til gradert foreldrepermisjon og ulønnet permisjon i forlengelse av foreldrepermisjon.

Krav om ny tekst (fet) i punkt 15.1.fjerde avsnitt:

*«Fysioterapeuten har rett til fravær ved sykdom, svangerskap, fødsel og foreldrepermisjon begrenset til ett år. **Oppsigelse av driftstilskudd grunnet sykdom over ett år skal være saklig begrunnet.***

*Rett til fravær gjelder også for adoptivforeldre og fosterforeldre når omsorgen for barn overtas. Retten til ~~permisjon~~ **fravær** gjelder ikke ved stebarnsadoptsjon eller hvis barnet er over 15 år.*

Fysioterapeuten kan velge å ta foreldrepermisjon gradert, i samsvar med de til enhver tid gjeldende regler for gradert uttak av foreldrepenger i folketrygdloven.

Fysioterapeuten har i tillegg rett til fravær i inntil ett år for å være hjemme med barn, i umiddelbar forlengelse av foreldrepermisjonen."

11. ASA 4313 punkt 15.2 Driftstilskudd ved fravær

- **Inntak av vikar**

NFF mener at 16 dager i enkelte tilfeller kan være for kort tid til å finne en vikar ved sykdom. Dette gjelder særlig akutt sykdom eller ved ulykker. Derfor bør kommunen utvise fleksibilitet når det er utfordrende å skaffe vikar innenfor tidsfristen som er satt i rammeavtalen.

Krav til ny tekst punkt 15.2. andre ledd ny siste setning:

«Kommunen bør utvise fleksibilitet i de tilfelle det er vanskelig å innta vikar innen 16 dager.»

- **Ammefri**

Andelen kvinner som arbeider som selvstendig næringsdrivende fysioterapeuter har økt betydelig de siste årene. Denne utviklingen fordrer en gjennomgang og tilpasning av rammevilkårene, slik at de i større grad ivaretar behovene til denne gruppen. Våre medlemmer beskriver en hverdag preget av mange krav og stor pasienttilgang. For å kunne stå i dette over tid, er det avgjørende at avtalefysioterapeuter har nødvendig fleksibilitet. Retten til ammefri kan ha stor betydning for muligheten til å stå i arbeid i småbarnsperioden, noe som vil komme pasientene og tjenesten til gode.

Krav til ny tekst i punkt 15.2 fjerde ledd nytt punkt d:

«Fysioterapeuten gis ammefri uten trekk i driftstilskudd inntil to timer per dag i barnets første leveår.»

- **Fravær ved tillitsverv**

NFF har fått tilbakemeldinger på at 12 dager til fravær for offentlige verv eller verv i NFF, NMF og PFF ikke er tilstrekkelig. Et økt antall dager vil bidra til å sikre at tillitsvalgte får utført sine verv uten økonomiske eller praktiske ulemper.

Krav til ny tekst (fet) i punkt 15.2.syvende ledd:

*«Det gjøres ingen avkortning for fravær inntil **15** dager per kalenderår som skyldes offentlige verv eller verv i NFF, NMF eller PFF.»*

12. ASA 4313 punkt 16 Vikar mv.

Vikarer i korte vikariater får ofte dårlige økonomiske betingelser når hjemmelsinnehaver beholder tilskuddet. Direkte utbetaling av driftstilskuddet til vikaren vil sikre mer rettferdige vilkår. NFF mener det er viktig at regelen er at driftstilskuddet uten unntak utbetales til vikaren.

Krav om fjerning av andre setning i punkt 16 i tredje avsnitt:

«~~Ved vikariat av inntil 3 måneders varighet skal tilskuddet utbetales til fysioterapeut som innehar avtalehjemmelen.~~»

- **Protokolltilførsel 2018**

NFF, NMF og PFF ble i 2018 enige om en felles anbefaling vedrørende vikaravtaler i protokolltilførsel fra forhandlinger om ny rammeavtale ASA 4313:

"Leieprisen skal ikke overstige summen av hjemmelshavers dokumenterte kostnader ved praksisen i leieperioden, med et påslag på inntil 15 %."

NFF mener at protokolltilførselen om urimelige leievilkår i vikarens leiekontrakt bør gjøres forpliktende. Dette kan gjøres ved at det tas inn i teksten i punkt 16, fjerde ledd, fremfor bare en protokolltilførsel med en anbefaling slik det er i dag. Dette da man ikke er forpliktet til å følge en anbefaling og NFF erfarer at det fortsatt kreves urimelige leiesummer av vikarer til tross for denne anbefaling i ASA 4313.

Krav om nytt fjerde avsnitt i punkt 16:

«Leien skal ikke overstige summen av hjemmelshavers dokumenterte kostnader i forbindelse med praksisen i leieperioden med et påslag på inntil 15 %."».

13. ASA 4313 punkt 19 Rapportering

En partssammensatt arbeidsgruppe har i perioden gjennomgått og revidert vedlegg 2, og partene har kommet til enighet om innholdet. For ordens skyld bekreftes det at versjonen datert 14.10.25 støttes. Det tas allikevel forbehold om at uklarheter om registrering av pasienter med hjemmeadressen i en annen kommune er avklart før vedlegg 2 tas inn i ny avtale.

14. ASA 4313 punkt 21 Opphør uten oppsigelse

NFF mener det er nødvendig å styrke rettssikkerheten for fysioterapeuter som er underlagt vedtak om tap av autorisasjon eller retten til trygderefusjon, men som har påklaget vedtaket og dermed ikke har fått en endelig avgjørelse i saken. Etter gjeldende ordlyd opphører driftsavtalen umiddelbart ved slikt vedtak, uavhengig av om det er påklaget. Dette innebærer at fysioterapeuten mister sin praksis og sitt inntektsgrunnlag før saken er endelig avgjort, noe som kan få alvorlige og uopprettelige konsekvenser – særlig dersom vedtaket senere blir omgjort. Kravet innebærer at driftsavtalen først opphører når det foreligger et endelig vedtak fra helsemyndighetene. I perioden frem til dette kan fysioterapeuten sette inn en kvalifisert vikar, etter godkjenning fra kommunen. Dette gir en mer balansert løsning som ivaretar både pasientsikkerheten og fysioterapeutens rettssikkerhet.

Krav til ny tekst (fet) i ASA 4313 punkt 21 andre ledd:

*«Driftsavtalen opphører uten oppsigelse dersom fysioterapeuten **etter endelig vedtak fra helsemyndighetene** mister sin offentlige autorisasjon eller blir fratatt retten til trygderefusjon, jf. folketrygdloven § 25-6.*

*Bortfaller retten til trygderefusjon for en midlertidig periode kan kommunen inngå avtale med fysioterapeuten om at driftsavtalen likevel ikke skal opphøre og at kvalifisert vikar settes inn. Ved suspensjon av autorisasjonen **eller ved klage på vedtak om tap av autorisasjon eller retten til trygderefusjon**, kan fysioterapeuten innta kvalifisert vikar i sin praksis inntil saken er avgjort av helsemyndighetene. Kommunen skal godkjenne vikaren. Reglene i punkt 16 gjelder tilsvarende.»*

NFF ser frem til konstruktiv dialog og forhandlinger.

Med vennlig hilsen
Stig Fløisand
forbundsleder

Stine Malerød
forhandlingssjef

Dokumentet er elektronisk signert.